

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Skills Outlook 2017

Skills and Global Value Chains

Summary in Swedish

Read the full book on: [10.1787/9789264273351-en](https://doi.org/10.1787/9789264273351-en)

OECD:s kompetensöversikt 2017

Kompetens och globala värdekedjor

Sammanfattning på svenska

Globaliseringen i världen har under de senaste två decennierna gått in i en ny fas, vilket medför nya utmaningar och möjligheter för länder och arbetstagare. Informationsteknologins framväxt har bidragit till att göra produktionen mer globaliserad och fragmenterad längs så kallade globala värdekedjor. Det innebär att arbetstagare i olika länder idag bidrar till utformningen, produktionen, marknadsföringen och försäljningen av samma produkt. I OECD-länderna är i genomsnitt en tredjedel av alla arbetstillfällen i näringslivet beroende av efterfrågan i andra länder. Trettio procent av OECD-ländernas exportvärde kommer idag från utlandet.

De globala värdekedjorna påverkar ekonomier och samhällen på ett mer komplicerat, mer diffust och mer ömsesidigt sätt än under globaliseringens tidigare faser. Globaliseringen ifrågasätts. Länderna måste göra mer för att se till att globaliseringen fungerar för alla. Den här publikationen visar att länder, genom att investera i sina invånares kompetens, både ekonomiskt och socialt kan få ut mer av sitt deltagande på de globala marknaderna.

Kompetens spelar en viktig roll i globaliseringen

Kompetens kan bidra till ländernas integration på globala marknader och till deras specialisering i de mest högteknologiska branscherna

- När länderna kombinerar sitt deltagande i globala värdekedjor med kompetensutveckling kan de uppnå en starkare produktivitetstillväxt. De länder som har ökat sitt deltagande i globala värdekedjor mest under perioden 1995–2011 har också haft en extra stor årlig arbetsproduktivitetstillväxt. Denna extra tillväxt varierar från 0,8 procentenheter i branscher där möjligheten att fragmentera produktionen är som lägst till 2,2 procentenheter i branscher där denna möjlighet är som störst, som t.ex. många högteknologiska tillverkningsindustrier.
- För att kunna integreras och växa på globala marknader behöver alla branscher arbetstagare som inte bara har en stark kognitiv förmåga (inklusive läs- och skrivkunighet, räknefärdighet och problemlösning) utan också har en förmåga att styra verksamheten och kommunicera, samt visar prov på läraktighet. För att se till att produktivitetsvinsterna från deltagandet i globala värdekedjor fördelas över hela ekonomin behöver alla företag, inklusive små företag, arbetstagare med sådan kompetens.
- För att kunna specialisera sig i de mest högteknologiska branscherna behöver länderna också följande:

– Arbetstagare med hög social och emotionell kompetens (t.ex. förmåga att styra verksamheten, kommunicera och organisera) som kompletterar den kognitiva förmågan. Ett land där arbetstagarna har en kompetensmix som stämmer väl överens med de högteknologiska branschernas behov kan i genomsnitt specialisera sig 10 % mer i dessa branscher än andra länder.

– Arbetstagare med kvalifikationer som faktiskt återspeglar vad de kan göra. Många högteknologiska branscher kräver att arbetstagarna ska utföra en lång rad olika arbetsuppgifter. Ett undermåligt arbete i något skede leder till ett kraftigt minskat produktionsvärde. Länder med sådana arbetstagare kan i genomsnitt specialisera sig 2 % mer inom dessa branscher än länder där arbetstagarnas faktiska kompetens är mer oviss.

Kompetens kan hjälpa människor att klara eventuella negativa konsekvenser av globala värdekedjor

- Länderna kan minska arbetstagarnas exponering för risken för offshoring – dvs. att produktionen flyttas till andra länder – genom att investera i sina invånares kompetensutveckling. Vad människor gör på arbetet, och därmed den typ av kompetens de utvecklar, har också stor betydelse för arbetets exponering för denna risk. När arbetstagarna har den kompetens som krävs kan de utvecklas i sitt arbete eller lättare anpassa sig om behoven förändras.
- Mer välutbildade arbetstagare har högre kvalitet i arbetet än mer lågutbildade i alla länder. I länder som i större utsträckning deltar i globala värdekedjor är skillnaderna i kvaliteten i arbetet dock större mellan välutbildade och mer lågutbildade arbetstagare.
- Alltför många vuxna människor saknar den kompetens som de behöver för att klara globaliseringens utmaningar. Över 200 miljoner (omkring en av fyra) vuxna människor i OECD-länderna har låg läs- och skrivkunnighet eller räknefärdighet och 60 % av dem saknar båda typerna av kompetens.

Länderna har i olika grad förenat global integration med kompetens

Länderna behöver investera i kompetens, inte bara för att underlätta för människor att ta sig in på arbetsmarknaden och skydda dem mot risken för arbetslöshet och låg kvalitet i arbetet, utan även för att öka den internationella konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i en sammanlänkad värld.

- Under de senaste 15 åren har Sydkorea och Polen, från olika utgångslägen, ökat sitt deltagande i globala värdekedjor och sin specialisering i högteknologiska branscher. Samtidigt har de höjt invånarnas kompetens och skapat ekonomiska och sociala vinster, och därmed utnyttjat fördelarna med globala värdekedjor.
- Chile och Turkiet har kraftigt ökat sitt deltagande i globala värdekedjor, har utvecklat den kompetens som behövs för att klara de globala värdekedjornas utmaningar och har samtidigt ökat sysselsättningen. Deras kompetens är dock inte särskilt väl anpassad till de högteknologiska branschernas krav, vilket delvis förklarar deras låga specialisering i dessa branscher.
- Tyskland och Förenta staterna har också kraftigt ökat sitt deltagande i globala värdekedjor. Den tyska befolkningens kompetens tycks dock stödja landets specialiseringsmönster, vilket inte gäller i samma utsträckning för Förenta staternas del.
- Vissa länder, såsom Grekland och i viss mån Belgien, är inte lika integrerade i globala värdekedjor. Dessa länder har inte höjt sina befolkningars kompetens i någon större utsträckning och har inte tagit del av den ekonomiska tillväxt som de globala värdekedjorna bidrar till.

Konsekvenser för kompetenspolitiken

För att utnyttja fördelarna med globala värdekedjor behöver länderna investera i utbildning, bättre tillvarata kompetensen, bättre samordna kompetenspolitiken – alltifrån utbildnings- och migrationspolitiken till anställningsskyddslagstiftningen – och se till att dessa politikområden överensstämmer med industri- och handelspolitiken.

Se till att studenterna går ut med tillförlitliga kvalifikationer och en bra blandning av relevanta färdigheter

Hela utbildningssystemet, från förskola till vuxenutbildning, måste ge alla elever en bra blandning av färdigheter. Här krävs det ett fortsatt starkt fokus på kognitiva färdigheter i kombination med innovativa undervisningsstrategier, flexibla studieval och en väl utformad entreprenörskapsutbildning.

För att se till att invånarnas kompetens bättre motsvarar branschernas kompetensbehov kan länderna satsa på en god yrkes- och fortbildning med ett starkt inslag av arbetsplatsförlagt lärande. De kan också föra en politik som främjar ett närmare samarbete mellan den privata sektorn, lärosäten och forskningsinstitut.

Gör det lättare att delta i kompetensutveckling

Vuxna människor behöver kontinuerligt utveckla och anpassa sin kompetens. Länderna bör därför göra det lättare för människor att delta i kompetensutveckling, särskilt för vuxna med svagare kompetens. Regeringar, arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare måste arbeta tillsammans för att utveckla flexibla möjligheter till arbetsplatsförlagt lärande, underlätta för vuxna människor att delta i formell utbildning och göra det lättare för arbetstagare att kombinera arbete och studier. Ett bättre erkännande av informellt förvärvat kompetens skulle hjälpa arbetstagarna att höja sin kompetens och anpassa sina karriärer när behoven förändras.

Ta bättre tillvara på kompetensen

Kompetens kan få länder att prestera väl inom globala värdekedjor men bara om människor arbetar på företag och i branscher som tillvaratar deras kompetens på bästa sätt. Länderna måste ge företagen flexibilitet och arbetstagarna anställningstrygghet så att människor har lätt att få jobb där deras kompetens kommer till användning. Länderna bör verka för att utveckla en ändamålsenlig praxis inom organisationsledning, utforma anställningsskyddslagstiftning och reglera konkurrensklausuler för att mer effektivt kunna utbyta expertis och kunskap i hela ekonomin.

Öka det internationella kompetenspolitiska samarbetet

I stället för att konkurrera för att locka till sig talanger kan länderna samarbeta när det gäller att utforma utbildningsprogram. Sådana samarbetsinitiativ kan säkerställa kvalitet och upprätthålla den kunskap och kompetens som länderna behöver för att lyckas i globala värdekedjor. De kan också höja kompetensen i utvecklingsekonomier och göra det lättare för andra länder att erkänna denna kompetens. Länderna kan överväga finansieringslösningar som bättre återspeglar fördelningen av vinster och kostnader mellan länder i en värld där både utbildning och produktionsprocesser har internationaliserats.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *OECD Skills Outlook 2017: Skills and Global Value Chains*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264273351-en